

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník / 2018

9

ÚVODNÍK

Listopad. Opravdu, listí už padá. I na naší blahoslavácké zahradě. Třešeň, jabloň, lísky, ořešáky, kaštan, všichni už shazují. A shazují i platany vedle u sousedů v čísle popisném 77. Každoročně toho hodně shodí na naši zahradu. Nevadí to, v létě nám zase poskytují stín a ve vnitrobloku udržují dýchatelnou v letních vedrech. I v těch, co byla letos. Koukávám se na ně každý den ze zahrady i z pavlače a v duchu se ptám, jestli to tak bude i příští rok. Majitelé pozemku je chtějí porazit. Aby na jejich místě mohl vyrůst veliký dům s mnoha byty, které se dají dobře prodat. Je mi z toho smutno, moc smutno a úzko.

V létě jsme s mým mužem Pavlem strávili tři dny v zoo v Praze. Nespěchali jsme. Leckde jsme si sedli a dlouhé minuty sledovali, jak zvířata jedí, spí, odpočívají, žijí. Fascinovala nás rozmanitost druhů i osobitost jednotlivých jedinců. Bylo i dost času číst si informační tabule, dozvěděli jsme se toho spoustu nového. Taky jsme se ale dozvěděli, kolik druhů je ohrožených, kriticky ohrožených, v přírodě již vyhubených. Obvykle ničením původního prostředí a lovem pro zuby, rohy, kly, maso či prostě pro zábavu. Všechno se v člověku svíralo při představě, o kolik krásy, pestrosti, důmyslnosti forem života náš svět přichází.

Nedávno jsme seděli s kamarádem u oběda. „Já musím mít každý den maso,“ usmál se nad talířem. Tyhle hovory ráda nemám, ale nedalo mi to. „Musíš? Jsi nemocný? Nebo těhotný? Nebo jsi změnil práci a děláš teď rukama?“ „Ne, co blbneš?!“ „No, tak to maso každý den mít nemusíš, ale chceš, ne?“ „A je v tom nějaký rozdíl?“ Je rozdíl, jestli musím nebo chci? Myslím, že ano. Docela podstatný. Jak v otázce četnosti konzumace masa, tak v leckterých jiných. Musím spát. Musím jíst (a někdo by řekl, že občas musím i to maso). Musím pít, chodit na záchod a musím taky milovat a být milovaná, jinak to stojí za starou bačkoru. A leccos dalšího. Ale když svoje chtění povýším na nutnost, na to, že to zkrátka „musím“, trochu mě to zbavuje odpovědnosti. Když něco chci, po něčem toužím, je naplnění, uspokojení mé touhy mimo jiné otázkou mého rozhodnutí. Vědět, že se můžu, mám rozhodovat a že se rozhoduju, to je rozdíl.

Saša Jacobea

Tvořme vždy společně

Letošní sjezd mládeže, který se uskutečnil 27.–30. září v Pardubicích, byl v mnohém neobyčejný. Prvním zpestřením bylo, že byl po nějaké době opět delší, čtyřdenní. Speciální byl ovšem zejména tím, že byl spojen s oslavami stoletého výročí založení naší církve, a proto jsme byli všichni - mladší i starší - pozváni, abychom se radovali společně, jak vyzývalo i téma celé události.

Tak velkolepá akce klade samozřejmě velké požadavky na organizaci, a proto bylo třeba mnoho rukou, nohou i hlav, aby se vše podařilo zdárně připravit. Dobrovolníci, kteří ochotně přispěchali organizátorům na pomoc, jsou součástí sjezdu každoročně, letos jich ovšem bylo potřeba mnohem, mnohem více. Mezi nimi i já. Atraktivní byla nejen myšlenka připojit ruku k dílu a stát se součástí této velké události, ale také symbolická odměna ve formě slušivého dobrovolnického trička.

Vzhledem k rozměrům i tíze této (historické) události není divu, že zejména po organizační stránce bylo zpočátku v ovzduší cítit trochu zmatení a rozpaků, které se ovšem záhy rozmělnily v příjemné a uvolněné atmosféře, která nad celou akcí zavládla. Drobné komunikační šumy, které se podobným akcím nevyhnou, poznamenaly i mé dobrovolnictví a staly se pro mě tak výzvou: svoji práci jsem si musela aktivně vyhledat. Za tuto zkušenost Pánu Bohu děkuji, neboť díky tomu bylo mé dobrovolnictví zcela jistě pestřejší než pracovní náplň většiny ostatních dobrovolníků, protože jsem si vyzkoušela mnoho různorodých, vždy však příjemných a zábavných činností. Vedle chystání

dětského koutku bych vypíchla zejména přípravy sobotního, hlavního dne oslav na Pernštýnském náměstí. Jejich součástí byla i slavnostní bohoslužba, kterou vedl synodní senior Daniel Ženatý a kterou vysílala v přímém přenosu Česká televize. A mně byl v tom všem svěřen úkol a pocta ne menší, než připravovat stůl Páně (a večeři Páně) přímo na podiu! S večeří Páně ostatně souvisela i moje poslední dobrovolnická zkušenost, neboť se týkala přímo vysluhování při nedělních bohoslužbách.

Motiv dobrovolnictví se vposledku nese celým sjezdem, a to nejen po té praktické stránce. Při navštěvování sjezdových přednášek a dalších částí programu se dostavilo uvědomění, že jsme to vše zvládli téměř svépomocí (tj. podíleli se lidé z církve), a toto zjištění mě dojalo: v té naší malé, sotva stoleté církvičce máme tolik, tolik šikovných, kreativních, různorodě nadaných a obdarovaných lidí! Ať už jde o Junovy, kteří točí filmy, mají kapelu a dělají mnoho dalších věcí, přes L. Moravetze, který aranžuje evangelické skladby a nové skládá, k Tomáši Vojtíškovi, který je aktivistou a nadějným politikem, anebo přes výborné a vážené teology (a další intelektuály), jakým je i Jindřich Halama, který na letošním sjezdu pronesl přednášku o sexualitě, až po Bena Skálu, bez jehož fotografií bychom se dnes už neobešli. Ostatně je velmi příznačné, že právě Ben Skála obdržel přímo na sjezdu z rukou synodního seniora medaili Za vděčnost, a to právě za svou bohulibou a neúnavnou činnost pro církve. Těch šikovných lidí, které v církvi máme, je ale mnohem víc, stejně jako darů, které jim Pán Bůh dal do vínku. Některé neznám jménem, jiní pracují bez povšimnutí, skromně a tiše, proto je můj výčet jen ilustrativním, zanedbatelným fragmentem. Každý z nás ale umí něco, čím může církev i lidi kolem sebe obohacovat. Dostali jsme darem toto velké bohatství.

Letošní sjezd i oslava století ČCE byly příjemné a vydařené. Byla to oslava neokázalá, důstojná a vkusná. Nejhezčí na tom všem ale z mého pohledu bylo, že jsme se v církvi spojili, abychom něco takového vytvořili. Je to hezký důkaz toho, že idea bratrské pospolitosti, k níž se v názvu církve odkazujeme, funguje i v praxi. Jsme schopni se společně nejen radovat, ale také tvořit, budovat. Za to patří můj srdečný dík organizátorům sjezdu, dobrovolníkům, členům církve, ale hlavně Pánu Bohu.

Adéla Rozbořilová, foto Ben Skála

Lípa - Klobouky 9. září 2018

V neděli 9. září se v Kloboukách u Brna uskutečnilo slavnostní kladení základního kamene nového domova Betlém a zároveň sázení lípy v rámci oslav 100. výročí republiky. Otiskujeme kázání, které při této příležitosti proslavil senior Jiří Gruber.

Vzácní hosté, milí přátelé,

chystáme se dnes zasadit strom, položit základní kámen nového domu, a tak už zbývají jen ti synové a dcery, abychom udělali všechno, co člověk v životě udělat může a má, aby tu po sobě zanechal něco, co ho tu bude připomínat.

Zasadit strom, postavit dům a zplodit děti - jsou tři hmatatelné příklady toho, co tu po nás, jak věříme, vydrží a zůstane, i když my sami tu již nebudeme. Za dvacet, třicet či padesát let většina z nás již nebude mezi živými, zatímco lípa, kterou dnes vysadíme, dům, který dnes začneme stavět a děti, které jsme zplodili, tu, jak věříme, budou žít svým vlastním životem a pokračovat na své cestě, tak jako my jsme převzali štafetu života a naděje od svých předků a rodičů.

Zkusme se proto nyní krátce zamyslet nad tím, co tyto tři symboly: strom, dům a děti pro nás znamenají.

Strom je zázrak života. Zatímco tráva usychá, byliny vadnou a potoky ztrácí vodu, strom zůstává zelený. Strom dokáže přežít letní sucho, protože jeho kořeny bývají tak hluboké, že najdou vláhu i tehdy, když na povrchu žádná není. V Bibli se o takovém stromu píše v Žalmu prvním.

Blaze muži, který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který nesedává s posměvači, nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci. Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří.

Když dnes sázíme strom, myslíme na to, že to není jen nějaká ředkvička nebo brambora. Ty se vysadí, sklídí a snědí. Je to záležitost na jeden rok. Ale strom - to je jiná liga. Než začne strom přinášet plody a dávat stín, bude to řadu let trvat. Zpočátku bude třeba strom zalévat, přivázat ho k opoře, bude snadné ho vyvrátit, ale pokud se kořeny ujmou a pokud ho nikdo hned na počátku nezlomí, bude tu růst možná celé století.

Bible nám klade na srdce, aby i naše životy, tedy naše slova a činy byly stejně důkladné a promyšlené - jako když sázíme stromy. Všechno, co děláme, bychom měli dělat s předsevzetím, aby to obstálo a dávalo smysl i v budoucnu. Vysadme každý den svými slovy a činy aspoň jeden strom. A nemusíme k tomu kupovat rozsáhlé pozemky.

Každý z nás může svým jednáním a směřováním vysadit něco trvalého, moudrého, statečného, odvážného a nadějného. Každý z nás může dát někomu dobrý příklad. Každý z nás může překonat sám sebe. To může být dokonce těžší a nákladnější než vysadit strom. A budou nám k tomu většinou chybět diváci, ale stojí to za to. Některé stromy rostou dlouho a ovoce z nich sklízí řada generací. Stromy, z kterých dnes sklízíme, jsme většinou nevysadili, ale sklízíme z nich ovoce.

Tak je tomu i s naší republikou. Naši předkové sázeli při kulatých výročích jejího vzniku lípy s nadějí, že náš nový stát přetrvá podobně jako tyto stromy. To se také podařilo. Dvakrát se tato republika zachvěla a byla pokořena. Ale pokaždé znovu vstala a my spolu s ní. Ale nikdy nesmíme zapomenout, že za tuto republiku a naši svobodu mnoho lidí přinášelo oběti a někteří dokonce položili svůj život. Tuto republiku jsme dostali podobně jako lesy a pole a vinohrady, abychom se o ni starali a bránili její svobodu a tradice. To, že se nám dnes žije tak dobře, je výsledkem lidské práce a Božího požehnání, a je na nás, zda to vše dokážeme předat svým dětem.

O domu čteme v Bibli tato slova (Mt 7,24-25): Každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále. Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nespadol, neboť měl základy na skále.

Zatímco strom žije svým vlastním životem a my z něj pouze sklízíme květ či ovoce, dům se stává domem, až když se do něj nastěhujeme. Dům je součástí našeho života. V domě bydlíme, spíme, jíme, odpočíváme, dům nám poskytuje

ochranu, soukromí a bezpečí. Dům, k němuž dnes položíme základní kámen, bude důležitý tím, že bude sloužit lidem, kteří by si sami svůj vlastní domov nejspíš nepostavili a nevytvořili. A přece i oni po domově touží a domov potřebují. A proto dnes začínáme stavět dům, kde spolu nebudou žít jen táta s mámou a jejich děti, ale daleko větší rodina. Staří i mladí, zdraví i postižení, pohybliví i upoutaní na lůžko, věřící i nevěřící, zaměstnanci i klienti, nadřízení i podřízení. Bude to společenství tak pestré a různorodé, že nebude snadné, aby se v něm každý cítil jako doma. Bude to domov, kde bude třeba být v mimořádné míře ohleduplný, laskavý, chápající a tolerantní.

Naše léty ověřená zkušenost však říká, že lidem se spolu nejlépe žije, když je spojuje podobná víra a naděje. A tou bude v tomto případě vděčnost, což je civilním způsobem vyjádřený smysl evangelia Ježíše Krista. Pokud bude tento domov vystavěn na myšlence, že každý den dostáváme víc, než si zasloužíme, bude se v něm žít dobře každému, kdo tuto víru přijme za svou, ať už v něm bude bydlet nebo pracovat. A nebude přitom záležet na tom, zda je katolík, evangelík nebo tzv. nevěřící.

Třetím svěděctvím a ovocem našeho života jsou děti, které se nám narodily.

Poslyšme, co o nich říká žalm 127: Hle, synové jsou dědictvím od Hospodina, mzdou od něho plod lůna. Čím jsou šípy v ruce bohatýra, tím jsou synové zplození v mládí. Blaze muži, který jimi naplnil svůj toulec! Nebudou zahanbeni, až budou v bráně jednat s nepřáteli.

Rád bych z těchto slov vyzdvihl dva důrazy. Za prvé se tu říká, že dědictvím od Hospodina jsou děti a ne země, tedy náš majetek, věci a domy. To nejdůležitější, co nám bylo svěřeno a zač neseme odpovědnost, jsou životy našich dětí. Každá chvíle, kterou věnujeme svým dětem a vnukům, je nenahraditelná a vzácná. A druhý důraz je položen na to, že děti se mají umět

zastat svých rodičů a obhájit je. Všichni víme, že každá generace myslí a jedná jinak. Čím jsme starší, tím méně svým dětem a vnukům rozumíme a oni zase nechápou nás. Každý z nás prožil jiný příběh. Někteří z nás ještě pamatují válku, jiní nesvobodu, a další už nic z toho nezažili a neumí si to ani představit.

Ale důležité je, abychom si o tom, co jsme prožili, navzájem vyprávěli. Abychom zkušenost svého života rozšířili o zkušenosti těch, co nás předešli, i těch, co přichází po nás. Jinými slovy je důležité, aby si rodiče a děti rozuměli. Mohou a musí být jiní, ale měli by se umět navzájem chápat.

Je důležité, abychom nezapomněli, proč před sto lety vznikla naše republika a co tomu předcházelo. Je důležité, abychom svým dětem vysvětlili, proč jsme zasadili tuto lípu, proč stavíme podobné domy, k jakému dnes položíme základní kámen, a k čemu nás zavazuje to, že jsme zdraví, pohybliví, bohatí a úspěšní. To, co si tu navzájem předáváme, je víra, láska a naděje. Ty jsou pro nás stejně důležité jako pro strom vláha, pro dům základy a pro děti dědictví, které jim jednou předáme.

Jiří Gruber

Návštěva v partnerském sboru v Basileji

27. 9. - 30. 9. 2018

Letos už po neuvěřitelně sedmadvacáté jsme se setkali - tentokrát v Basileji. Mám na mysli partnerství mezi prvním brněnským sborem na Opletalově ulici a basilejským francouzským reformovaným sborem.

Z naší strany se ustálilo cestování osobními auty tak, že do Basileje přijíždíme ve čtvrtek večer a už zrovna na hraničním přechodu si nás rozeberou hostitelské rodiny na ubytování. Odjíždíme v neděli dopoledne po bohoslužbách. Na bohoslužbách v Leonhardskirche se podílejí oba faráři - basilejský a brněnský, kdy brněnský káže česky a místní členové sboru dostanou psaný překlad. V Brně je to pak obráceně - kázání posloucháme ve francouzštině, čtení je v obou městech česky a francouzsky.

Letošní kázání měl bratr farář Gruber na text z evangelia podle Matouše 5. kapitoly, verše 1-13 na téma „vy jste sůl země“. Písňe jsou vybrány tak, aby byly společné basilejským i brněnským - tentokrát to bylo Věčný Bože silný v boji a Tebe, Bože chválíme. Během těch let jsme s mnohými navázali úzké přátelství, reformovaný pořad bohoslužeb je nám blízký, potkali jsme se tam i s několika Čechy žijícími v Basileji - např. profesorem J. M. Lochmanem, bývalým rektorem na basilejské univerzitě; přivítání je vždy milé a péče o nás všechny dokonalá, a tak se tam cítíme, jako bychom přijeli domů. My v Brně se pak snažíme to vše v největší míře oplatit.

Program během dvou celých dnů našeho pobytu je zajímavý a vždycky se dívím, co všechno jsou schopni pro nás vymyslet a nachystat. Letos jsme

v pátek byli v muzeu soch. V Basileji je velická sbírka kopií antických soch a mají zřejmě pravdu, když říkají, že je největší na světě, co se týče ucelenosti, protože jak byly během let prováděny archeologické vykopávky v jednotlivých antických městech, sochy či jejich fragmenty byly odvezeny nebo prodány místními vládami do velkých muzeí po celém světě. Basilejským badatelům se pak podařilo z kopií těchto fragmentů sestavit např. celé sousoší tak, jak vypadalo původně. Nejlepší ale na tom všem bylo, že kurátorem této sbírky a odborníkem na období antiky v basilejském muzeu je Tomáš Lochman, syn profesora J. M. Lochmana, takže celý výklad nám udělal ve výborné češtině, i když už od svých osmi let žije v cizině, a mohli jsme si s ním i osobně popovídat a zavzpomínat na jeho rodiče.

Další překvapení nás čekalo i druhý den. To jsme jeli do lázní Bad Saeckingen ležících na Rýnu. Městečko je známé dřevěným mostem podobným tomu v Luzernu, léčivou vodou a historií lásky šlechtické dcery k místnímu trubačovi. Tento romantický příběh zbásnil Victor von Scheffel a před 100 lety patřilo toto dílo k nejčtenějším knihám v Německu, dokonce podle něj byla napsána opera. Zřejmě kvůli této „trubačské“ historii bylo v městečku zřízeno muzeum trubek. Je neuvěřitelné, co všechno se lze o trubkách dozvědět, jak se postupně vyvíjely jak tvarově, tak i užitím - býval to původně nástroj, kterému směla naslouchat pouze šlechta, byl užíván v armádě k povelům a teprve po r. 1815, kdy byly vynalezeny ventily, nástroj zlidověl a bylo povoleno jeho užívání i mimo šlechtická sídla. Ke zlidovění dopomohl i J. S. Bach svými chrámovými skladbami pro varhany a trubku, kterým v kostelích naslouchal i prostý lid. Muzeem nás prováděl pán, trubač a hornista, žijící nyní v Basileji. Deset let však hrál s Pražskou filharmonií, žil v Praze, takže česky dobře rozumí a prozradil nám, že jeho babička byla rozená Lobkowitzová.

V neděli pak při bohoslužbách jsme uslyšeli několik skladeb pro Corno da caccia a varhany v jeho podání. Uvědomila jsem si opět, že kombinace trubky a varhan je opravdu královská. Pro nás sedmnáct brněnských tři dny v Basileji znamenaly krásné chvíle, které jsme mohli s basilejskými přáteli v jejich sboru prožít, a jsme za to vděční.

Marie Matoulková

Návštěva z Brna II ve Vídni

Od začátku devadesátých let udržuje sbor v Brně II partnerské kontakty s evangelickou farností a.v. v centru Vídně, v Dorotheergasse. Setkání členů sborů se konají alespoň jednou do roka, buď v rámci „kazatelské výměny“, při

které káže kazatel z partnerského sboru, anebo při jednodenních výletech na jedné či druhé straně hranic.

V neděli 14. října jsme takto byli pozváni k účasti na bohoslužbách ve Vídni. Bohoslužby vedl místní farář Wilfried Fussenegger, kázal autor tohoto příspěvku. Slavila se večeře Páně. Po bohoslužbách při Kaffeetrinken byla příležitost k rozhovoru. Obědem pro všechny přítomné přispěly dvě mladé ženy - křesťanky z Íránu, žijící ve Vídni. Po exotickém obědě jsme vyrazili na vycházku, jejím cílem bylo jedno z židovských muzeí v centru města. Bylo nově zřízeno na místě nedávno objevených základů synagogy, která byla zničena při pogromu v roce 1420 a základy a části dlažby pak zůstaly pod povrchem země.

Setkání pro nás zůstávají inspirací. Navzdory odlišným životním zkušenostem i různě vnímané minulosti se vždycky znovu vděčně setkáváme.

Martin Horák

Diamantové výročí

Manželé Eva a Blahoslav Šimkovi jdou spolu životem 60 let. Přestože jsou oba už upoutáni na kolečkové křeslo a v současnosti obývají svobodárnu v domově pro seniory, celý život bydleli v rodinném domě na Bílého ulici v Masarykově čtvrti.

„Bylo tam skvělé bydlení, je to nejkrásnější část Brna,“ vzpomíná Blahoslav Šimek na dům, který jeho rodiče postavili tři roky předtím, než se roku 1931 narodil. Jeho osudem se stala chemie. Nejprve pracoval jako chemik, pak metodik chemie a po revoluci jako inspektor. Manželka Eva zase trávila pracovní dobu mezi mikrofony a radiovémi frekvencemi. Její životní láskou se stal brněnský rozhlas, kde vedla redakci zábavy. A zábavy si určitě za celý život se svým manželem užila dost, dodnes má nepřehlédnutelný smysl pro humor. Sama paní Eva nemluví kvůli plíživé mozkové příhodě, která ji před dvěma lety postihla. Po těch společně strávených letech ale umí s manželem komunikovat pouze očima. Oba celý život milovali pohyb, volné chvíle Šimkovi trávili na Vysočině v malebné vesničce Nedvězí na Poličsku. Mají dvě dcery, obě jsou lékařky, dva vnuky a šest pravnoučat. Pohromadě se však setkají málokdy, část rodiny je ve světě. Minulý měsíc se ale důvod k rodinné sešlosti našel - diamantová svatba je už dost významná příležitost.

Také náš sbor Brno I se přidává ke gratulaci a přeje manželům Šimkovým, aby je Bůh provázel jejich společným životem i nadále.

Převzato částečně ze Zpravodaje městské části Brno-střed

Blahoslavův dům vs. Triangl Tower

V bezprostředním sousedství Blahoslavova domu připravují investoři stavbu mrakodrapu. Chystaný projekt předpokládá demolici několika budov na adrese Lidická 77, vybagrování celého rozsáhlého pozemku pro dvě podlaží podzemního parkoviště a stavbu dvacetitřípodlažní budovy nazvané „Triangl Tower“, o celkové výšce 95 metrů. Projekt představuje brutální zásah nejen do života evangelického sboru, ale celého vnitrobloku, potažmo celé oblasti Lužánek, a to nejen po dobu několika let výstavby objektu, ale trvale.

Staršovstvo sboru v Brně II vyslovilo nesouhlas se stavbou těchto rozměrů. Členové sboru se účastní občanských aktivit namířených proti stavbě. Vedle založení občanského spolku Respektuj Brno je jednou z těchto aktivit petice adresovaná radním města Brna a městské části Brno-střed. K petici je možné se připojit buď ve farních kancelářích, anebo také elektronicky, např. na adrese <http://zelenebrno.cz/ne-mrakodrapu>; tam také najdete základní údaje a vizualizaci projektu. Děkujeme za podporu.

Martin Horák

BIBLICKÁ MATEMATIKA

Devět

Zatímco v antické tradici je devítka číslem celkem příznivým, v biblických textech hraje roli spíše negativní. Devítka je umocněná trojka, což bylo první číslo plnosti a dokonalosti. Egypt zná devíticelenný útvar bohů a Řecko devět uměleckých múz (epické básnictví, hudba, milostná poezie, komedie, tragedie, tanec, historie, astronomie a sborový zpěv). Tyto umělecké výkony nebyly ovšem považovány za lidské dílo, ale za božskou inspiraci.

Odtud převzala význam devítky jako úplnosti i pozdější křesťanská teologie, která zná devět andělských kůrů (andělé, archandělé, síly, mocnosti, knížectva, panstva, trůnové, cherubové a serafové). Také vítězná církev v nebi je rozdělena do devíti skupin (patriarchové, proroci, apoštolové, mučedníci, svatí biskupové, kněží, vyznavači, svaté panny, svaté vdovy, svatí manželé).

Na tuto antickou symboliku devíti navazuje devatero darů Ducha svatého, které vypočítává apoštol Pavel.

Gal 5,22 Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání.

Starozákonní tradice je k devítce ostražitější a zmiňuje ji spíš jako číslo, které doprovází události neradostné. Devítka se objevuje ve zprávách o pokoření Izraele a dobytí nejprve Samaří a později i Jeruzaléma.

*Sd 4,3 I úpěli Izraelci k Hospodinu, protože Jabín měl **devět set železných vozů** a po dvacet let Izraelce krutě utlačoval.*

*2 Kr 17,6 V **devátém roce Hóšeovy vlády** dobyl asyrský král Samaří. Vystěhoval Izraele do Asýrie a usadil jej v Chalachu a Chabóru při řece Gózanu a v městech médských.*

*2 Kr 25,1 V **devátém roce Sidkijášova kralování**, v desátém měsíci, desátého dne toho měsíce, přitáhl Nebúkadnesar, král babylónský, s celým svým vojskem proti Jeruzalému, položil se proti němu a zbudovali dokola obléhací val.*

*Jr 52,5 Město bylo obleženo do jedenáctého roku vlády krále Sidkijáše. Ve čtvrtém měsíci, **devátého dne toho měsíce**, když už tvrdě doléhal na město hlad a lid země neměl co jíst, byly hradby města prolomeny.*

*Ez 24,1 I stalo se ke mně slovo Hospodinovo **v devátém roce**, desátého měsíce, desátého dne toho měsíce: "Lidský synu, napiš si jméno dne, právě tohoto dne. Právě v tento den napadl babylónský král Jeruzalém.*

Také pozdější zničení jeruzalémského chrámu Římany v roce 70 se připomíná devátého dne měsíce Ab.

Devátého dne sedmého měsíce se také slavil den smíření.

*Lv 24,32 Bude to pro vás den odpočinku, slavnost odpočnutí; budete se pokořovat **od večera devátého dne toho měsíce**, od jednoho večera do druhého budete zachovávat svůj den odpočinku."*

Za Jeremiáše se stal devátý měsíc časem postu.

*Jr 36,9 V **pátém roce vlády Jójakíma**, syna Jóšijášova, krále judského, **v devátém měsíci**, vyhlásili půst před Hospodinem pro všechny lid v Jeruzalémě i pro všechny lid, přicházející do Jeruzaléma z judských měst.*

Devět se nejčastěji objevuje jako doplňkové číslo, které zbývá do deseti. Devět bývá těch, kteří nenašli odvahu nebo se nevrátili.

*Neh 11,1 Předáci lidu se usadili v Jeruzalémě. Ostatní lid losoval, aby vybral vždy jednoho z deseti, který by se usadil ve svatém městě Jeruzalémě; **devět dalších zůstalo v jiných městech**. Lid žehnal všem mužům, kteří se dobrovolně rozhodli, že se usadí v Jeruzalémě.*

Kontrast devíti a jednoho najdeme také v příběhu o uzdravení deseti malomocných, z nichž se k Ježíšovi vrátí pouze jeden, a Ježíš se pak výslovně ptá, kde jsou všichni ostatní. Devítka zde symbolicky představuje nevděčnou většinu lidstva, která přijímá Boží pomoc a dobrodiní, ale nestará se, odkud jim tato pomoc přichází.

*Lk 17,17 Nato Ježíš řekl: "Nebylo jich očištěno deset? **Kde je těch devět?**"*

Podobně je devítka nebo zdvojená devítka využita v podobenství o ztracené ovci, jako kontrast mezi hledáním jedné jediné ve srovnání s mnoha dalšími, které tuto péči nepotřebují, nebo o ni nestojí.

*Lk 15,3-7 Pověděl jim toto podobenství: "Má-li někdo z vás sto ovcí a ztratí jednu z nich, což nenechá těch **devadesát devět** na pustém místě a nejde za tou, která se ztratila, dokud ji nenalezne? Když ji nalezne, vezme si ji s radostí na ramena, a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila.' Pravím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než **nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.**"*

V dalším podobenství se sice devítka už nevyskytuje, ale každý se k ní může snadno dopočítat.

L 15, 8-10 Nebo má-li nějaká žena deset stříbrných mincí a ztratí jednu z nich, což nerozsvítí lampu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji nalezne, svolá své přítelkyně a sousedky a řekne: 'Radujte se se mnou, poněvadž jsem našla peníz, který jsem ztratila.' Pravím vám, právě tak je radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, který činí pokání.

Za umocněnou devítku můžeme považovat číslo devadesát devět, které charakterizuje Abrahamův věk, kdy už končí veškerá naděje. Ale pro Pána Boha ani tehdy není pozdě.

*Gn 17,1 Když bylo Abramovi **devěťadevadesát let**, ukázal se mu Hospodin a řekl: "Já jsem Bůh všemohoucí, chod' stále přede mnou, buď bezúhonný! Mezi sebe a tebe kladu svou smlouvu; převelice tě rozmnožím."*

*Gn 17,24 Abrahamovi bylo **devěťadevadesát let**, když jeho neobřízané tělo bylo obřezáno.*

Významnou roli hraje devítka také v počítání času. Devátá hodina dne je podle židovského počítání (od východu slunce) třetí hodinou odpolední podle počítání římského. Markovo evangelium zachovalo vzpomínku, že Ježíšova smrt nastala o deváté hodině podle počítání židovského, což byly zhruba tři hodiny odpoledne. To byla ovšem hodina, kdy byla v jeruzalémském chrámu přinášena každodenní oběť.

Mk 15,33 Když bylo poledne, nastala tma po celé zemi až do tří hodin. O třetí (doslova **deváté**) **hodině** zvolal Ježíš mocným hlasem: "Eloi, Eloi, lema sabachtani?", což přeloženo znamená: `Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?' ... Ježíš vydal mocný hlas a skonal. Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů.

Sk 3,1 Petr a Jan šli o třetí (doslova **deváté**) **hodině** do chrámu k odpolední modlitbě.

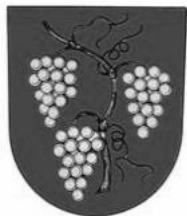
Jiří Gruber

POJĎME SPOLU - O EKUMENICKÉ POUTI

V sobotu 14. října 2017 se sešli na cestě z Brna na jih účastníci ekumenické pouti pojmenované „Pojďme spolu“. Pro účastníky pouti připravil Petr Peňáz (MU Brno) obsažný a zajímavý manuál. Jeho plné znění je na www.pojdmespolu.eu. Pro všechny, kdo buď nemají přístup na internet, nebo si chtějí něco z příručky přečíst ještě jednou v tištěné podobě, chceme v letošním ročníku Setkávání s laskavým souhlasem autora otisknout několik redakčně zkrácených výňatků z příručky. Kromě informací poskytují náměty k zamyšlení a rozhovoru.

Zastavení páté: Židlochovice

Židlochovice vznikly na soutoku Svratky (jinak také Švarcavy) s Litavou (jinak také Cézavou), na úpatí kopce Výhonu. Archeologické důkazy dávného osídlení pocházejí z pravěku a dokládají také osadu z doby příchodu Slovanů do českých zemí. Od těch dob je místo neustále osídleno a přečkalo všechny pohromy, jež Moravu během staletí potkaly. Město mělo vždy národně i nábožensky smíšený život, převládali však Češi a konfesně od dob české reformace utrakvisté, později luteráni vedle českých bratří a novokřtěnců. Obnovené zřízení zemské učinilo nakonec z města převážně katolickou obec.

Jméno slovanské osady je odvozeno od vlastního jména Židloch. Nejstarší písemný doklad Židlochovic je relativně pozdní: listina z doby krále Václava I., která byla vydána pro kostel sv. Petra v Brně a nese datum 1237, uvádí jako jednoho ze svědků: Rym de Selowiz. Ve 14. století byla ves Židlochovice povýšena v souvislosti se zaváděním pěstování vína na městečko. Markrabě Jošt městečku dává roku 1379 horenské právo a do jeho znaku se dostávají hrozny; zůstaly v něm i přes střídání majitelů a společenských řádů dodnes.

Tvrz a ves Židlochovice byly roku 1349 v držení Archleba a Bohuše ze Ždánic, v roce 1351 je vlastnil olomoucký arcidiakon Vítek, v letech 1352 - 1353 Alšík a Jan z Fulštejna, v letech 1353 - 1375 moravský markrabě Jan Jindřich, po jeho smrti jeho syn markrabě Jošt. Roku 1407 daroval Jošt židlochovický majetek Vilému Zajíci z Valdeka. Od roku 1420 do roku 1454 vlastní Židlochovice Valdštejnové, po nich přicházejí Boskovicové, kteří Židlochovice vlastnili do roku 1508. Pak prodávají panství Vilémovi z Pernštejna. Pernštejnové drželi panství do roku 1552 a pak přechází majetek na Jana Ždánského ze Zástřizl, který roku 1564 odkázal panství Žerotínům, kteří ho drželi do roku 1616. Poté koupil panství Adam z Valdštejna a spravoval

ho do roku 1638. Roku 1697 kupuje panství hrabě Sinzendorf. Roku 1743 je panství prodáno Leopoldovi hraběti Dietrichštejnovi. Dietrichštejnové prodali roku 1819 panství Habsburkům, kteří ho vlastnili až do roku 1918.

Nejstarší církevní stavbou je původní gotický farní kostel sv. Barbory z 1. pol. 14. stol., ze kterého dnes zbývá jen památkově chráněná zvonice. Právě tento kostel se stal utrakvistickou a později luterskou farou, která až do počátku 17. století existovala souběžně s německy mluvícími novokřtělci a českými bratry jako doklad soužití různých protestantských konfesí na Moravě. Kostel byl několikrát poškozen válkami i požárem a nakonec byl v 19. století zbořen. Kolem původního kostela byl hřbitov, z něhož bylo jedenáct náhrobních kamenů přeneseno na nový hřbitov v Komenského ulici.

Philip Ludwig von Sinzendorf inicioval a financoval stavbu nového farního kostela Povýšení svatého Kříže, kterou v letech 1724-1730 svěřil vídeňskému baroknímu architektovi Johannu Hildebrandtovi. Dnešní jehlanovitá střecha věže, která není s celkovým stylem stavby v souladu, není ovšem původní - byla provizorně postavena v roce 1855, kdy Hildebrandtova barokní bání byla stržena vichřicí.

V interiéru kostela jsou na postranních oltářích obrazy sv. Jana Nepomuckého a P. Marie, jejichž autorem je židlochovický malíř Georg Metzger.

Nalezneme tu také repliku jedinečného gotického zpodobnění P. Marie, jejíž originál je v Moravském zemském muzeu. Schodiště před kostelem zdobí sochy Jana Sterna z 18. století: sv. Florian, sv. Urban, sv. Leonard, sv. Augustin a dvě sochy sv. Jana Nepomuckého.

Radnice byla zprvu jen přízemní budova s doškovou střechou a jednou místností. Její dnešní podoba je z roku 1559, kdy byla majitelem panství Vilémem z Pernštejna rozšířena.

Název ulice Strejcův sbor připomíná sbor Jednoty bratrské. Čeští bratři, kteří ve městě působili, byli pod ochranou zemského hejtmana Fridricha ze Žerotína, který byl majitelem panství od roku 1567. Fridrich ze Žerotína vydal 21. 12. 1580 listinu, v které potvrzuje privilegia bratrského sboru.

Sbor neb kostelík, jak vystaven jest a posvěcen 1566, též i zvon, jak jsem prve dal a dávám a ujišťuji, aby v tom kostelíku slovo Boží kázali, křtili, večerí Páně sloužili, k stavu manželskému potvrzovali, a všecky služby Kristovy vedle obyčeje a práva v té Jednotě zvyklé konali. Dům také ten, se vším co k němu přísluší, Bratří dávám, aby v něm správce neb kazatel bratrský, kterýž by tu od Bratří starších dán byl, své bydlení sám i s čeládkou míti a té zahrady pod sborem dolů užíti mohl.

Též chci, aby v tom domu neb i jinde v Židlochovicích školu svobodnou držeti mohli. A poněvadž určitých platů ani desátků od posluchačů nemají, než chleba sobě dobývají, dávám svobodu na dům ten, aby v něm řemesla bez překážky konati mohli bez závazku k povinnostem cechovním. Také dům ten osvobozuje se od platů, robot, ponůcek, i podobných věcí. Však nicméně všech svobod o obchodech, též pohřbů, na obecném krchově neb v kostele aby měli. Dávám jim svobodu, aby víno i pivo svobodně si opatřovali a i navařiti ke své potřebě mohli. K berním, službě ve vojsku a dávkám nebudou povinni. Dávám jim

volnost kšaftování. Dávám jim svobodu, aby svůj dům mohli prodati a na jiný svůj dům svobody dosavadního domu přenést.

Obrazový epitaf Fridrichovy manželky Magdaleny ze Zástřizl, který se nachází na zámku ve Velkých Losinách: Léta Páně 1566 „...dokonala jest běh života svého urozená paní Magdalena z Zástřizl, manželka urozeného pana Fridricha z Žerotína a na Židlochovicích. Její tělo zde v dobré naději pochováno. Pán Bůh s námi.“

Pod bratrským kostelíkem byla postavena hrobka a do ní byly uloženy ostatky Fridricha ze Žerotína a dalších pěti příslušníků jeho rodiny. Po dlouhém pátrání nadšeného znalce židlochovické historie Františka Horáka byla v roce 1956 hrobka objevena a otevřena. Nedošlo však k zakonzervování nalezených cínových rakví, hrobka byla opět zasypána. Odborným průzkumem v roce 1990 bylo zjištěno její úplné zničení. Je velmi pravděpodobné, že v popisném čísle 32 byla českobratrská fara. Město usiluje o její renovaci.

Roku 1591 začíná za panství Fridricha ze Žerotína v Židlochovicích jako kazatel Jednoty bratrské působit Jiří Střelec, jeden z předních českých reformačních teologů. Narodil se r. 1536 v Zábřehu, studoval v Tübingen a od r. 1567 byl farářem Jednoty bratrské v Hranicích na Moravě. Jako jeden z prvních bratrských kněží se oženil, aniž by se o tomto kroku radil se svými nadřízenými, a byl proto z kárných důvodů přeložen do Židlochovic. Přesto se mu dostalo příležitosti podílet se na formulaci České konfese (*Confessio Bohemica*) r. 1575 a jemu se přisuzuje fakt, že konfese nenapadá stoupence jiných vyznání, jak bývalo obvyklé. Byl

neobyčejně nadaný bilingvní básník a překladatel (německy publikoval pod jménem Georg Vetter). Patřil k předním překladatelům Bible kralické a z jeho německých děl je třeba zmínit bratrský zpěvník (jeho dílem je známá německá duchovní píseň *Mit Freuden zart zu dieser Fahrt*). V roce 1587 vydává sbírku žalmů podle francouzských a německých nápěvů (zpívali je odsouzení čeští páni před svou popravou). V roce 1595 přeložil Kalvínovu Instituci. Zemřel v Židlochovicích roku 1599. Jeho syn Daniel vyučoval češtině syna Fridricha Falckého a navštívil jako první Čech Island.

Za Jana Diviše ze Žerotína (1576-1616) se začali v Židlochovicích usazovat také novokřtenci, kteří na Moravě působili nejprve na Mikulovsku. Největší anabaptistická komunita (asi tisíc věřících) na židlochovickém panství vznikla v Přibicích, ale i v samotných Židlochovicích působili novokřtenci jako lékaři, lazebníci a ženy jako vyhledávané porodní báby. Roku 1583 se novokřtenci ze Židlochovic přesunuli do Nosislavi.

V Židlochovicích žila do roku 1942 také malá židovská komunita. Šestnáct židlochovických židů bylo transportováno do Terezína a odtud dále do koncentračních táborů, kde bez výjimky zahynuli. V místě, kde na náměstí Míru stával dům rodiny Burianových, bylo díky aktivitě vedení města umístěno pět

Kamenů zmizelých.

Nejznámější židlochovickou stavbou je státní zámek. Bývalou vodní tvrz nechal Fridrich ze Žerotína přestavět na renesanční zámek, Philipp Ludwig von Sinzendorf pak v letech 1720-1729 svěřil barokizaci zámku vídeňskému staviteli Ludwigu Kaltnerovi. Posledním soukromým držitelem byla habsbursko-lotrinská císařská rodina, která v letech 1844-1845 dala zámku dnešní empírovou podobu. Roku 1919 připadl zámek českému státu a bývá místem konání různých setkání politiků. Park o rozloze 23 hektarů je dnes ukázkou krajinářského umění v anglickém stylu. Jeho dřívější francouzskou podobu podle návrhu zahradního architekta Ernsta Augusta Charboniera realizoval zahradník Josef Hatzl, který se stal správcem schönbrunnských zahrad poté, co jeho židlochovickou práci zhlédla Marie Terezie.

Petr Peňáz (redakčně upraveno, kráceno)

dokončení příště

Zoopisník Miroslava Bobka

Šli jsme si s mužem začátkem léta koupit knížku. Pro radost, na prázdniny. Zatímco jsem bloumala v cizojazyčných titulech s nadějí, že bych mohla spojit příjemné s užitečným, prošel suverénně kolem regálu, sáhl po jedné a povídá: „Pro tebe už mám.“ Na obálce knihy se usmívá Miroslav Bobek, ředitel Zoo Praha, zatímco krmí moučnými červy hrabáče kapské, Kvídu a Draca. Skutečně dobrá volba.

Jak se při čtení ukázalo, nebyla dobrá volba jen kvůli hrabáčům, kteří jsou jedni z mých zvířecích favoritů. Kniha je výběrem sloupků, které autor napsal pro Mladou frontu Dnes i jiná periodika, řada textů však doposud tiskem nevyšla. 73 krátkých článků, doplněných fotografiemi a popisky, které zvou nejen do zákulisí pražské zoo, ale především za zvířaty, za jejich fascinujícími schopnostmi a k úvahám nad lidskou činností ve světě. Miroslav Bobek píše poutavě, texty často vyústí v nečekanou pointu či otázku, nad kterou se čtenář může zastavit a zamyslet.

Možná je to ostuda, ale nevěděla jsem, že mezi námi žijí kvakoši noční, volavkám a čápům podobní ptáci, kteří odlétají zimovat až do subsaharské Afriky. Na přelet z české kotliny do Libye či Mali jim stačí pouhých 5 dnů. I méně. Při srovnání s naším tempem během loňské pouti se stydím snad ještě víc.

Nevěděla jsem ani, že nové druhy rostlin i živočichů dostávají leckdy bizarní jména, a tak najdeme plevuňky rodu Jamesbondia nebo pavouka Eriovixia gryffindori, pojmenovaného podle Godrika Nebelvíra ze série knih o Harry Potterovi. Neměla jsem ponětí o divokých velbloudech žijících v poušti Gobi, ani o bělozubce nejmenší, rejskovi podobnému hlodavci, který váží v dospělosti jen 1,5-2 gramů a měří jen 30-40 milimetrů. Nevěděla jsem, jak vypadají luskouni, ani jak moc jsou ohrožení nelegálním lovem. Jsem ráda, že o nich, stejně jako o mnohých dalších, už aspoň tuším.

V knize dojde i na otázky vymírání jednotlivých druhů, jejich ochrany i ochrany přirozených biotopů, lze se tu dočíst leccos o vytváření zachovných populací a pokusech o jejich reintrodukcii zpět do přírody. Člověku z toho může být smutno. Tím spíš však stojí za to se o přírodu, zvířata a jejich život zajímat. Miroslav Bobek k tomu svou knihou zdatně přispívá.

(Miroslav Bobek: Zoopisník. Grada, Praha, 2018. ISBN 978-80-271-0739-1)

Saša Jacobea

Naše putování po stopách Moravských bratří

část druhá

V sobotu 14. července 2018 ráno jsme vykročily na Via exulantis, dvě poutnice z Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Brně II a třetí z Římskokatolické farnosti u kostela svatého Jakuba v Brně.

Cesta vede ze Suchdolu nad Odrou přes Fulnek, na Krnov a k polským hranicím, kde začíná její nejdelší část územím Dolního Slezska. Až v samém závěru překračuje Via exulantis polsko-německou hranici. Tam, v saské části Horní Lužice, leží městečko Herrnhut (Ochranov), do kterého se Moravští bratři uchýlili před pronásledováním.

Několik prvních noclehů se nám podařilo zajistit si ještě z pohodlí domova, a tak jsme mohly využít zázemí evangelických kostelů ve Vítkově a v Krnově. Jak nám první nocleh v sále modlitebny ve Vítkově po 23kilometrové cestě přišel vhod! Stejně jako srdečné přijetí, ranní účast na nedělní bohoslužbě a modlitby místních za naši pouť. Do svých myslí a modliteb jsme zahrnovaly nejenom své blízké, ale každého, koho jsme na cestě potkaly. V Glucholazech, prvním polském městě, začalo pravé dobrodružství a s ním i řada dní, kdy jsme nevěděly s určitostí, kde budeme nocovat. Bude to pod střechem? Poteče tam voda? Počasí bylo celkem vlídné, slunce se vystřídalo s třídním deštěm, a nakonec teplo převládalo.

Před odjezdem jsme zkusmo rozeslaly e-maily do církví v polských městech, kterými jsme měly v plánu procházet, a odpověď nás potěšila - pár farností obratem odpovědělo: Zapraszam! Zjistily jsme, že v Dolním Slezsku dnes živě působí jak evangelické a katolické, tak letniční církve. Jeden z noclehů jsme měly zajištěn díky iniciativě Daniela Říčana, který nás zkontaktoval s historikem Arnoldem Kordasiewiczem v městečku Piława Górna, důležitém mezníku naší cesty.

Piława Górna (Horní Pilava, Gnadenfrei) je malé městečko v centrální oblasti Dolního Slezska na úpatí Sovích hor. O jeho rozvoj se zasloužili Moravané, kteří zde založili roku 1743 bratrskou osadu. Ujal se jich rodák z Dolní Pilavy Ernst Julius von Seidlitz, který úzce spolupracoval s hrabětem Mikulášem Ludvíkem Zinzendorfem, zakladatelem

mateřské osady v Ochranově. Osada v Horní Pilavě měla stejně jako ochranovská splňovat určité požadavky: umístění poblíž hlavní cesty a v blízkosti sídla protektora. Moravští bratři zde v 2. polovině 18. století vybudovali řadu významných staveb, které slouží dodnes. Jejich společným rysem je myšlenka bratrského společenství, sociální zaměření, solidní provedení a estetická kvalita. Na obdélníkovém Náměstí slezských Piastovců jsme mohly obdivovat mohutný čtyřkřídlový Dům Sester s arkádovými podloubími, nádvořím a zahradou, podobně vyhlížející Dům Bratří, Domy vdov a vdovců. Kdysi v nich kromě ubytování byly také řemeslné dílny, škola a knihovna. Dnes budovy slouží většinou jako obytné domy.

Místní historik Arnold Kordasiewicz nám ukázal také menší domy s pavlačemi, školu a hřbitov Moravských bratří, tzv. Boží Pole. Stejný rozměr nevelkých desek z tmavého kamene, kladených souměrně vedle sebe přímo do trávy, vyjadřuje myšlenku lidské rovnosti. Stejně hřbitovy vznikaly všude po světě, kde Moravané působili.

Horní Pilava umožňuje v malém spatřit vše, co Moravané vybudovali o dvacet let dříve v Ochranově. Zůstala zde po nich živá stopa i v podobě kamenického řemesla, které místní stále provozují.

Ačkoliv přestály bezmála tři sta let, stav řady bratrských památek v Horní Pilavě je neutěšený. Horní Pilava byla původně německé město, které připadlo Polsku až v roce 1945. Došlo k bolestivému odsunu původních obyvatel. Němci jsou dodnes ve spolupráci na obnově města rezervovaní, Polákům na obnovu památek chybějí finance. Atmosféra Horní Pilavy tak připomíná české pohraničí v 90. letech - opadané omítky, bortící se domy, zazděné dveře, na ulicích zevlující lidé s alkoholem. Přes určitou melancholii je ale možné zahlédnout, čím byla Horní Pilava kdysi - centrem kulturního a hospodářského rozvoje.

Snad se Horní Pilavě podaří znovu se nadechnout. Další dolnoslezská města nás záhy přesvědčila, že se to může uskutečnit. Swidnica, Kamienna Góra, Jelenia Góra, Lubań, Zgorzelec nás překvapily svou krásou, opravenými

památkami a vstřícností k návštěvníkům. Spoustu informací jsme měly možnost dozvídat se v češtině a k naší dobré náladě přispělo i to, že jsme objevily fenomén městských jídelen, tzv. Bar Miejski, kde je možné se dobře a levně najíst.

Jedno setkání na cestě nám obzvlášť utkvělo. Devátý den našeho putování, na hlavní cestě ze Swidnice na Witoszów, u nás přibrzdilo auto. Řidička se zeptala, kam jdeme a pak nám doporučila klidnější silnici opodál. O několik kilometrů dále jsme se potkaly znovu - paní tam jela navštívit svou starou maminku. Chvíli jsme si lámanou polštinou povídaly o cíli naší cesty a o tom, že paní a její maminka také dřív často chodily na dlouhé výlety s batohy na zádech. Sotva jsme se rozloučily, dohnala nás paní potřetí - a přinesla nám teplý bochník ze sladkého kynutého těsta na cestu.

Kateřina Szczepaniková, foto Helena Mahelová

dokončení příště

Drážďany

Dosud jsem tímto městem jen projížděl. Vloni jsem zde strávil necelé tři dny na setkání účastníků středoškolské Mezinárodní matematické olympiády z roku 1971, které zorganizoval jeden z tehdejších účastníků z Drážďanské technické univerzity. Do města je nejjednodušší přijet vlakem, mohutné hlavní nádraží je na okraji centra. Ubytování v soukromí jsem si rezervoval pomocí služby Booking na internetu asi kilometr jižně od nádraží.

Procházím Hlavním nádražím. Za Vídeňským náměstím Pražská ulice vede novou částí města, která vznikla na místě zcela zničené čtvrti po spojeneckém bombardování města v únoru 1945. Dnes je zde pěší zóna s moderní architekturou, nákupními středisky, zelení i moderními plastikami. Za bulvárem s tramvajovými kolejemi začíná staré město, které bylo také z velké části zničeno. Mezi obnovenými domy procházím na náměstí Neumarkt.

Ve čtvrtek podvečer máme sraz před pomníkem Martina Luthera. Nad námi se tyčí nejvýznamnější stavba města Frauenkirche, z které po bombardování zbyla jen hromada kamení. Ruina měla zůstat jako připomínka válečných hrůz,

od roku 1966 jako oficiální památník proti válce. Až po znovusjednocení Německa světoznámý hudebník Ludwig Güttler založil „Společnost pro rekonstrukci Frauenkirche“, která postupně získávala finanční prostředky. Sbírka od roku 1994 trvala 12 let. Ze sutin byly vytrženy kamenné bloky pro nové použití ve stavbě na původním místě. Proti novým světlým kamenům jsou tak původní kamenné bloky, jichž bylo asi 3 600 a které šlo znovu použít, výrazně tmavší. Architekti upravili podzemí, kde vznikl nový koncertní sál.

Počátky chrámu spadají do 11. století, kdy dřevěný kostelík zasvěcený Panně Marii sloužil k christianizaci Lužických Srbů. Po románské (12. stol.), gotické (14. stol.) a pozdně gotické (15. stol.) přestavbě v době reformace kostel připadl luterské farnosti. Roku 1722 bylo rozhodnuto ho zbourat a postavit kostel nový. Projekt vypracoval mistr německého baroka George Bähr. Kostel byl budován jako luterský, přestože kurfiřt Fridrich August II. byl v té době katolík. Projekt zachytil nový duch v protestanské liturgii: oltář a presbyterium se nacházejí v centru, aby byly co nejbliž všem věřícím v několika galeriích nad sebou. Neobvyklá kopule zvaná kamenný zvon o vnitřním průměru 26 m začínající ve výšce 40 m je zakončená lucernou. Svoji výškou 91 m kostel tvoří nepřehlédnutelnou dominantu města.

Sešlo se nás 21, kromě Němců hlavně Holanďané, Angličané a Švédové, také Polák a Rus. Povečeřeli jsme v nedaleké restauraci Kutscherschänk.

V pátek ráno jsme měli opět sraz u Lutherova pomníku na prohlídku města s profesionálním průvodcem. Toto rozsáhlé náměstí je ještě z jedné strany obklopeno ruinami. Nové budovy se staví na základech trosek, s původními stavbami budou mít jen podobnou fasádu, aby se zachoval ráz starého města. V centru náměstí stojí jako současné „umění“ tři dlouhatánské autobusy postavené svisle (letos už tam nebyly), za nimi staveniště s jeřáby.

V uličce Augustusstraße levou stěnu zdobí 102 m dlouhý obraz Fürstenzug - Knížecí průvod. Znázorňuje v nadživotní velikosti průvod 35 vládců a 59 dalších osobností Saska od 12. do 19. století. Původní freska Wilhelma Walthera z roku 1876 podléhala nepříznivému počasí, proto byla postupně nahrazena 25 tisíci kachlíky z míšeňského porcelánu.

Přecházíme k Zwingeru. Tak se říkalo prostoru mezi vnitřní a vnější zdí městského opevnění. Barokní komplex budov měl tvořit nádvoří velkolepého zámku, který ale už nebyl postaven. Příkaz k jeho stavbě dal saský kurfiřt August II. roku 1709, aby zde mohl pořádat jezdecké a maškarní slavnosti. Inspiroval se francouzskými a italskými paláci. Strana k Labi byla otevřená, v polovině 19. století architekt Gottfried Semper dvůr uzavřel novorenesanční pinakotékou, ve které je dnes světoznámá galerie starých mistrů. Během bombardování Drážďan v roce 1945 byl také Zwinger silně poničen, svoji předválečnou podobu získal až v roce 1963.

V celou hodinu nám zahrála zvonkohra složená ze 40 zvonků z míšeňského porcelánu na průčelí jižního oválného pavilonu, původního hlavního vstupu. Po promenádě na střeších obcházíme travnatý dvůr s vodními plochami.

Rozsáhlé náměstí mezi Zwingerem a Labem uzavírá budova Saské státní opery pojmenované po svém tvůrci Semperoper. První stavba v historizujícím stylu rané renesance postavená v letech 1838-41 byla zcela zničena požárem v roce 1869. Druhou stavbu v letech 1871-78 projektoval také Gottfried Semper ze zahraničí. Kvůli účasti v Májovém povstání v roce 1849 se do Saska nemohl vrátit, stavbu tak vedl jeho nejstarší syn Manfred. Divadlo bylo těžce poškozeno v únoru 1945. Po letech příprav bylo v letech 1977-85 divadlo postaveno potřeť podle původních plánů. Vedle oper se zde konají každoročně operní plesy.

Vracíme se přes Residenční zámek, který hostí další sbírky saských vládců. Katedrála Nejsvětější Trojice je barokní katolický kostel z 18. století, největší v Sasku. Fasádu zdobí 78 soch Lorenza Mattielliho představující svaté, církevní osobnosti a alegorie. Stavba byla také poškozena při bombardování, obnovena byla až v roce 1965. V dlažbě Zámeckého náměstí před kostelem je malý černý kámen s písmenem N, je to prý místo, kde stál Napoleon.

Široké schodiště vede na vyvýšené Terasové nábřeží, které se táhne mezi starým městem a řekou nad pobřežní rušnou komunikací. Klidná promenáda se stromy, pomníky, lavičkami a kavárnami láká k procházkám s krásnými výhledy na střechy starého města a na město za řekou na druhé straně.

Opoledne přejíždíme do muzea Technických sbírek Drážďan. Z věže nad muzeem máme nádherný kruhový rozhled: na severu silueta věží starého města s Frauenkirche, na jihu pískovcové skalní útesy Saského Švýcarska. Nejvyšší patro Erlebnisland Mathematik je zaměřeno na děti a mládež: mohou zde poznat různé matematické hříčky, hlavolamy, optické klamy, geometrické útvary, dělat mechanické pokusy atd. V nižších patrech nás kromě mnoha technických exponátů zaujaly loutky a kulisy z loutkových filmů. Dozvěděli jsme se také o péči o mladé talenty v Martin-Andersen-Nexö-Gymnasii.

Přesouváme se na pravý břeh Labe do Vnitřního Nového Města. Nedaleko náměstí Martina Luthera nahlížíme do „Nejkrásnější mlékárny na světě“. Prodejna z roku 1880 je celá vyzdobená pestrými obklady z míšeňského porcelánu. Z travnatého nábreží je krásný pohled na siluetu starého města odrážející se ve vodě, v noci ve světle reflektorů je pohled ještě působivější. U Augustova mostu září zlatý jezdec: pomník saskému kurfiřtu Fridrichu Augustu I., který konvertoval ke katolictví, aby se mohl stát také polským králem jako August II. Silný (1670-1733). Večeříme v nedaleké Václavské pražské pivnici, zaujaly mne ubrousky s překlady základních frází do češtiny.

V sobotu jsme se do Zwingeru vrátili, prohlédli si sbírku historických hodin, sextantů, globusů, dalekohledů a dalších roztodivných astronomických i jiných přístrojů. Tyto exponáty z uměleckých sbírek saských králů byly umístěny v Matematicko-fyzikálním salonu v západním křídle již v roce 1746. Tyto sbírky daly podnět k založení Drážďanské technické školy v roce 1828.

Po obědě v italské restauraci Kahnaletto v zakotvené lodi u levého břehu Labe s příjemným výhledem na plynoucí řeku se přesouváme do zámku Pillnitz na pravém břehu Labe proti proudu. Během 200 let se zámek proměnil v královský palác. Několik barevných pavilonů v rozsáhlém parku napodobuje čínské exteriéry a interiéry. Zámecký park zahrnuje šest různě koncipovaných zahrad o celkové rozloze 28 hektarů s rostlinami z celého světa. Mezi nimi vyniká japonská kamélie z roku 1801. Obrovský kvetoucí keř snad 8 m vysoký je ve studeném období v mobilním skleníku, který se na léto odsouvá. Člun v parku poháněný veslaři sloužil panstvu k vyjíždkám po řece.

K závěrečné večeři jsme se sešli v restauraci Ontario Stakehaus v centru. Na vstupní tabuli čteme: Speciální nabídka: 1 pivo vypijete, 2 zaplatíte - platí jen 1. dubna. Příští setkání nabídli zorganizovat Holanďané.

Za tu krátkou dobu jsem poznal jen několik zajímavých míst Drážďan. Rád bych se sem podíval ještě jednou, je zde ještě mnoho míst, která stojí za návštěvu. A je to z Brna jen asi 5 hodin vlakem.

Jan Franců

Osvětimany, Velehrad, Staré Město - 1. část

Projíždíme-li Chřiby a blížíme se po hlavní silnici k Uherskému Hradišti, najdeme na směrových tabulích takové pozoruhodné názvy obcí. Vzbuzují zvědavost. Ano, je to kraj počátků křesťanství v naší zemi.

V jižní části nízkého pohoří Chřiby, zhruba v půli cesty mezi dnešními Koryčany a Osvětimany, zůstávají stopy velkomoravského hradiska. Archeologové o něm vědí, ale dosud na něm nebyl proveden podrobný archeologický průzkum. Je známo, že hradisko bylo založeno v 9. století, aby chránilo starou obchodní stezku, která spojovala údolí řeky Moravy s Brněnskem. Je vhodně položené na kuželovité vyvýšenině 460 m n.m., ukryté pásmy vyšších kopců a přitom oddělené strmými svahy údolí Klimentského potoka a jeho přítoky. V polovině století zde Slované vybudovali opevněné hradisko se samostatně hospodařící osadou.

Podle nejstarších písemných zpráv z poloviny 14. století bylo toto místo dáno knížetem Rastislavem Konstantinu a Metodějovi po jejich příchodu na Moravu (r. 863) jako sídlo pro jejich zvěstovatelskou činnost. Předpokládá se, že součástí osady se stal po stavbě zděné kaple i klášter a nějaké stavení pro školu. Údajně zde měli být připravováni kněží slovanského obřadu. Některými historiky bývá hradisko považováno za hlavní sídlo Konstantina a Metoděje. Pokud tomu bylo skutečně tak, nebylo by překvapivé, že právě tady přeložili části Bible a jiných bohoslužebných textů do staroslověnštiny. Pojmenování „Hradisko (případně Hora) sv. Klimenta“ získalo podle tradice, že Konstantin a Metoděj přinesli sem ze svého předcházejícího působení na Krymu ostatky mučedníka Klimenta. (Ty měly být později přeneseny do Říma). Ovšem skutečný význam hradiska i jeho celou rozlohu může přinést jen dlouho očekávaný důkladný archeologický průzkum.

Tak mohlo vypadat hradisko koncem 9. století

Představa o opevnění akropole hradiska v 9. století

Začátkem 10. století se zánikem Velké Moravy i toto duchovní středisko zpusťlo. Sloužilo už pak jen okolním obyvatelům jako místo útočištné, kde se bezpečně lidé ukrývali v dobách nebezpečných, případně bylo-li třeba střežit důležitou obchodní cestu. Podle historických zpráv zde ještě ve 12. století kostelík stál.

Nový nadějný začátek hradiska nastal v polovině 14. století, kdy moravský markrabě Jan Jindřich Lucemburský daroval brněnským augustiniánům k obnovení "*kapli blahoslaveného Klimenta zároveň s budovou k téže kapli přiléhající, obehnanou vůkol příkopy.*" Augustiniáni původní kapli přebudovali na středověký kostel, pak obnovili klášter. Nové stavby ale dlouho nesloužily svému poslání. Zánik kláštera nastal v r. 1421 a je připisován husitům vedeným nevypočitatelným Bedřichem ze Strážnice, kteří duchovní středisko vážně poškodili. Při pohromě se augustiniáni rozutekli po okolí, svých plánů na obnovu se ale nevzdali. V následující neklidné době se jim však nepodařilo k tomu získat dostatek finančních prostředků. Budovy chátraly, příležitostně je obývali poustevníci a postupně se měnily v trosky. Hradisko zpusťlo po druhé a jeho věhlas se už nikdy nepodařilo obnovit. Ruiny pak sloužily už jen jako naleziště levného stavebního materiálu. Později se zde

objevili i dobrodruzi, kteří usilovně hledali domnělý poklad augustiniánů. Rozkopáním vrcholu, nejcennější části hradiska, jen zkomplikovali podmínky pro další historické výzkumy.

V roce 1770 navštívil místo kronikář Středovský, který ve své zprávě napsal, že *„ještě po roce 1700 čněly na vrcholu kopce dosti vysoké zbytky kostelních zdí.“*

Archeologický průzkum byl zde zatím proveden jen v omezeném rozsahu, dosavadní nálezy zůstaly proto daleko za očekáváním.

Na konci 17. století byl v zasypané klášterní studni objeven zvon osvětimanského kostela, odlitý v roce 1521, a počátkem 20. stol. se v chrámové lodi našlo osm prostých kostrových hrobů. Jeden z nich byl v kněžišti za oltářem, což místní obyvatelé, přesvědčení o slavné historii kraje, považovali za hrob Metodějův. Archeologové ale zjistili, že kostry pocházely z 13., případně 15. století, a tím mýtus o Metodějově hrobu padl.

Za zmínku stojí nález zlaté byzantské mince v r. 1912, tzv. solidu císaře Theofila, z let 839 - 842. Kromě zmíněného bylo zde nalezeno množství velkomoravské keramiky a různé drobné nářadí. Větší naději vzbuzuje potvrzení existence podzemních prostor, patrně sklepů.

Přes nepříznivou historii a čas uplynulých šesti století je i dnes patrné silné zemní opevnění hradiska, z části zakryté mohutnými kmeny buků. Na vrcholu „Hory sv. Klimenta“ je akropole, plošina pravděpodobně uměle srovnaná do roviny kvůli stavbě kostela a ohraničená po obvodu terasou zpevněnou kameny. Všude, i v místech nad prudšími svahy má hradisko dva ochranné pásy z příkopů a valů, v místě mírnějšího svahu na východě dokonce pásy tři.

Akropole má oválný půdorys a je chráněná nejprve příkopem 5-7 m širokým, pak valem o šířce 6-9 m.

Vnější val má příkop naopak za valem a má tvar obdélníku.

Třetím pásem je val předsunutý.

Rozloha opevněné vnitřní plochy má zhruba 80 000 m², vnější val obepíná plochu o rozloze cca 220 000 m².

Na akropoli je v terénu dodatečně vyznačen půdorys základů kostela, postaveného kolem r. 1370. Vedle stojí dřevěná kaplička sv. Klimenta se zvonicí. Kaplička je z roku 1964 a nahradila kapli z r. 1880, která stála přímo v místě původního kostela. Gorazdova zvonice je z r. 1984, má originální konstrukci. Na dřevěné konstrukci je zavěšen zvon s deseti kovovými tyčemi. Postupnými údery do tyčí je možné, podle zanechaného návodu, zahrát nejstarší českou duchovní píseň „Hospodine pomiluj ny“.

Akropole: kamenná zídka vyznačuje půdorys původního kostela, vpravo kaple, uprostřed zvonice

Detail zvonice

V roce 1969 bylo celé hradisko prohlášeno národní kulturní památkou.

Hradisko je poměrně snadno přístupné. Leží poblíž silnice z Koryčan do Osvětiman. Východiskem může být parkoviště „U Křížku“ a odtud pěšky po nenáročném turistickém žluté značce s mírným klesáním. Po necelých 2 km dojdeme na místo.

Druhá možnost je pokračovat od parkoviště dál po silnici k Osvětimanům až po křižující zelenou turistickou značku. Zelená značka vede přímo na hradisko, ale jde mírně do kopce a je dlouhá asi 600 m.

Ladislav Hájek

Použitá literatura: Wikipedie, internet

Díkůčinění a druhý dobročinný jarmark v Brně I

K bohoslužbám s večerí Páně, při kterých Pánu Bohu poděkujeme nejen za letošní úrodu, se v Brně I sejdeme 11. 11. 2018. Po bohoslužbách bude na „zelené faře“ sešlost s dobročinnou sbírkou v podobě jarmarku a sdíleného občerstvení z Vámi donesených dobrot. Věříme, že to bude, stejně jako loni, milá příležitost jak společně prožít neděli a podělit se o to, co nám i druhým může udělat radost. Budeme rádi, když se k této slavnosti připojíte ať už vlastními rukodělnými výrobky a dobrotami, pomocí při přípravě jarmarku nebo „nákupem“ shromážděných výrobků. Výtěžek z této sbírky bude věnován na dobročinné účely. Své výrobky přinášejte, prosíme, na faru do 9. 11. 2018.

Listopadové nešpory v Červeném kostele

Také v listopadu vás zveme do Červeného kostela ke společnému večeru s hudbou a biblickým zamyšlením. Hudební nešpory se budou konat 4. listopadu od 19:30. Vystoupí při nich smíšený komorní sbor Musica da camera Brno s programem „Duchovní kompozice Zdeňka Krále“ a biblické zamyšlení tentokrát připraví Jiří Gruber. Veškerý výtěžek bude věnován o.s. Naděje.

Odpoledne Křesťanské služby v Brně I

Již tradičně se sejdeme poslední neděli církevního roku na akci, která nese název Odpoledne Křesťanské služby. Tentokrát to bude v neděli 25. listopadu 2018 ve 14 hodin v sále na Opletalově.

Přednášet bude psycholožka Mgr. Andrea Múdra o vztazích v rodině. Po přednášce bude následovat diskuse a rozhovor při občerstvení, které nachystají členové Křesťanské služby. Pozvěte také své známé.

Angatar - tvůj kamarád z Grónska

Deset písní o malém inuitském lovcí. Všechno, co potřebuje, má vždycky při sobě. Půlhodinový koncert-pohádka snoubící napětí s poezií v podání tří ženských hlasů. Na motivy příběhu Miloslava Stingla. Hrají Filipína Cimrová, Eva Kratochvílová a Vanda Marečková.

A budou hrát i **v neděli 4. listopadu od 15.30 v Blahoslavově domě.** Přijďte!

Kavárnička Brno I

7. 11. Pel-mel

14. 11. Bratr Jan Franců: promítání fotografií z cest
21. 11. Sestra Věra Bednářová: četba z knihy "Oč mi v životě šlo" od Jana Milíče Lochmana
28. 11. Vystoupení studentů konzervatoře

Večeře Páně s dětmi

Další seniorátní konference (dříve označována jako vzdělávání laiků) se bude konat v Blahoslavově domě v sobotu 24. listopadu. Jejím tématem bude otázka, která zaměstnává stále více evangelických sborů: večeře Páně s dětmi. Uslyšíme erudovanou přednášku sestry farářky Radmily Včelné a v následném rozhovoru budeme mít možnost diskutovat o vlastních otázkách k této záležitosti. Program konference začíná v 9 hodin a zváni jsou nejen laici, nejen faráři, nejen presbyteri či budoucí výpomocní kazatelé, nýbrž všichni.

DÍKY A PROSBY

Prosíme, Pane, tebe, který jsi základem i středem všeho živého a celé církve, za naše bratry a sestry ve všech sborech, farnostech a obcích. Zvlášť prosíme za úlevu pro ty, kdo zažívají trápení a temnou noc víry. Za bratry a sestry v Číně i dalších totalitních režimech, za lidi, kteří hledají azyl, prosíme.

Požehnej ekumeně, shromažďuj nás v pravdě, buduj mezi námi svým Duchem upřímnou vzájemnost. Ať nevedeme jenom řeči, ať ty vedeš naše kroky i činy. Buď svým Duchem při tom, když společně mluvíme, slavíme i sloužíme.

Prosíme, za odvahu k pravdě, moudrost a citlivost mezi lidmi. Ať umíme jedni druhé doprovázet. Prosíme o naději pro ty, kteří nemají, kdo by je doprovázel, podržel, přijal.

Stále nově si z nás povolávej učedníky, kazatele, presbytery, učitele, služebníky v církvi i ve společnosti.

Prosíme za lidi chudé a vylučované, za ty, kdo trpí nespravedlností, kdo se ocitli v bojích, válkách a dalších krizích. Kéž by ubylo pláče. Provázej každou snahu o pokoj a solidaritu svým požehnáním.

Prosíme, Pane, za lidi nemocné - zvlášť myslíme na všechny ty z našeho sboru, o kterých víme, že mají zdravotní nebo jiná trápení.

Přimlouváme se za lidi, kteří jsou pod vlivem lží a klamných informací a doléhá na ně zloba nebo obavy. Přimlouváme se za naši společnost, za nově zvolené zastupitele a senátory, aby dobře spravovali naši zemi, prosazovali právo a svobodu a dokázali čelit populismu a nenávisti.

Modlitba ze sboru Brno I

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

Schůze staršovstva se konala 8. 10. 2018 pod vedením bratra kurátora. Staršovstvo projednalo podzimní sborový program a domluvilo se na službách při připravovaných akcích. Dále vedlo rozhovor o dalším postupu při hledání prvního faráře sboru a bylo informováno o postupu prací na stavbě fary na Pellicově ulici. V současné době probíhají závěrečné práce na stavbě a terénní úpravy. Na programu byly také materiály ze synodu a vyjádření ke změnám církevního zřízení.

Jana Hofmanová

Brno II

Vedle své běžné agendy se staršovstvo při své poradě zabývalo přípravami listopadového konventu, který se jako vždy bude konat v Blahoslavově domě. Vzalo na vědomí zprávu o aktivitách proti zamýšlené stavbě mrakodrapu v sousedství Blahoslavova domu. Zabývalo se otázkou změny správce budov a schválilo uzavření nájemní smlouvy pro další z nebytových prostor. Staršovstvo také schválilo konání mimořádné sbírky na pomoc postiženým přírodní katastrofou v Indonésii.

Martin Horák

Brno - Židenice

Staršovstvo se ke své schůzi sešlo 1. října. Zabývalo se proběhlými akcemi ve sboru i připravovaným programem ve sboru i v seniorátu. Schválilo příspěvek pro účastníky školky mládeže v Boskovicích. Sbíráme návrhy na hosty a témata při sborových večerech. Presbyteři byli informováni o probíhající křesťní přípravě. 19. listopadu proběhne řádná vizitace sboru a rozhovor zástupců SV s naším staršovstvem. Presbyteři souhlasili s úhradou nákladů na materiál na úpravy v kostelnickém bytě. Staršovstvo také schválilo návrh na podobu parkovacího místa před farou, které vznikne nad stávajícím vjezdem do garáže. Presbyteři jednali i o podrobnostech zadání soutěže na studii rekonstrukce modlitebny.

Radka Včelná

Brno I

Po - Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 12.11.

Úterý:

10:30 Diakonie 13., 27., 11.

15:00 DD Věstonická

16:30 dětský klub Ovečky

16:30 biblic. hod. pro děti

17:00 konfirmandi II. roč.

19:00 modlitební setkání

19:00 příprava NŠ

19:00 Kůrovec

Středa:

15:00 kavárnička

15:45 konfirmandi I. roč.

18:00 mládež

18:00 kurs Alfa

Čtvrtek:

9:30 klub otevřených

dveří 1., 15.11.

17:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 Cantate Domino

Neděle:

10:00 nedělní škola

pro děti

Brno II

Po - Pá 8:30-11:30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 12.11.

Úterý:

8:30 Dvojka - dětský klub

10:30 Diakonie 6., 20.11.

17:00 biblická hod. Třsnov 6., 20.11.

18:00 příprava NŠ 6.11.

19:00 střední generace

Středa:

8:30 Dvojka - dětský klub

14:00 biblická hodina Kociánka

14., 28.11.

18:00 biblická hodina

19:00 mládež I.

Čtvrtek:

9:30 Křesť. služba NN 29.11.

9:30 Matešský klub 8., 22.11.

14:30 odpolední káva 1., 15.11.

16:00 vyučování dětí

16:30 konfirmační příprava

17:30 mládež II.

Pátek:

8:30 Dvojka - dětský klub

Sobota:

9:30 DD Kociánka 10., 24.11.

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setkání v Blah. domě

Brno-Husovice

Čtvrtek:

17:15 mládež

19:00 biblická hodina

20:00 staršovstvo 8.11.

Pátek:

16:00 děti

19:00 střední generace

23.11.

Sobota:

10:00 konfirmandi

14:00 katecheze dospělých

Neděle:

9:00 nedělní škola

18:00 Desert 11.11.

Brno-Židenice

Pondělí:

18:00 děti Blansko

19:00 bibl.hod.Blansko

vše 12. a 26.11.

18:30 staršovstvo 5.11.

Úterý:

14:00 kavárnička 13.,

27.11.

15:00 mladší děti

19:00 DŽES 6.11.

19:00 Modlitby a zpěvy

Taizé 13.11.

19:00 modlitební setkání

27.11.

Středa:

16:00 starší děti

17:00 mládež

19:00 biblická hodina

Pátek

19:00 střední generace

16.11.

Neděle:

9:15 nedělní škola

10:00 setkání u kávy a čaje

18:18 pěv. sbor ChrapoT

Brno I	Brno II	Brno-Husovice	Brno-Židenice
--------	---------	---------------	---------------

4.1.1. 23. neděle po sv. Trojici

BK Jiří Gruber
 ČK Jiří Gruber
 Rch Jiří Šimsa
 19:30 ČK Jiří Gruber,
nešpory

BD Saša Jacobea
 Tš Martin Horák

Hu Štěpán Hájek, *rodinné*
 19:30 ČK, *nešpory*
 Jiří Gruber

Žd Radka Včelná, *křest, VP*
 BI Radka Včelná, *VP*

11.11. 24. neděle po sv. Trojici

BK Jana Hofmanová, *VP*
 ČK Jana Hofmanová, *VP*
 Dikčnění

BD Martin Horák
 Tš Saša Jacobea

Hu Štěpán Hájek

Žd Radka Včelná
 BI Radka Včelná

18.11. předposl. neděle v církv. roce

BK Jiří Gruber
 ČK Jiří Gruber
 Rch Jiří Šimsa

BD Saša Jacobea, *VP*
 Tš Martin Horák, *VP*

Hu Štěpán Hájek

Žd Radka Včelná
 BI Radka Včelná

25.11. poslední neděle v církv. roce

BK Jana Hofmanová
 ČK Jana Hofmanová

BD Martin Horák
 Tš Martin Horák

Hu Štěpán Hájek

Žd Radka Včelná
 BI Radka Včelná

2.12. 1. neděle v adventu

BK Jiří Gruber, *VP*
 ČK Jiří Gruber, *VP*
 Rch Jiří Šimsa
 19:30 ČK Jana Hofmanová
nešpory

BD Martin Horák, *VP*
 Tš Saša Jacobea, *VP*

Hu Štěpán Hájek,
rodinné, VP
 19:30 ČK, *nešpory*,
 Jana Hofmanová

Žd Radka Včelná, *VP*
 BI Radka Včelná, *VP*

BK: Beřemský kostel v 8:30
 ČK: Cervený kostel v 10:00
 Opl: sál Opletatova 10:00
 Rch: Rychnanov v 14:15

BD: Blahoslavlův dům v 9:00
 Tš: Tšnov v 10:30

Hu: Netušilova 26 v 9:00

Žd: Židenice v 9:00
 BI: Blansko v 14:00

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Jana Hofmanová, faráři
seniorátní kazatelé: Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Melicharová a Marie Matoulková

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Jacobea, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovnice: Milena Hauserová

Farní sbor ČCE v Brně-Husovících

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatelka: Radmila Včelná, farářka
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Lenka Svobodová

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie, Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,
<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Renata Michálková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2018 (XX). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 15 Kč. Roční předplatné 150 Kč, sponzorské 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.